

LAG- OCH EKONOMIUTSKOTTETS BE-
TÄNKANDE nr 12/1984-85 med anledning
av landskapsstyrelsens framställning till
landstinget med förslag till

- 1) landskapslag angående ändring av land-
skapslagen om kommunalskatt på inkomst
och
- 2) landskapslag angående upphävande av
landskapslagen om vissa avdrag från lönein-
komst i kommunalbeskattningen.

Landstinget har den 6 mars 1985 inbegärt utskottets yttrande över nämnda framställning. I ärendet har utskottet hört lagberedningssekreteraren Michael Patrickson och byråchefen vid Ålands skattebyrå Sixten Söderström.

Utskottet, som intet har att anföra beträffande det i framställningen ingående andra lagförslaget, önskar anföra följande beträffande det första lagförslaget.

Utskottet har konstaterat att grundavdraget höjts från 4.000 mark till 4.400 mark eller med 10 procent i riket och att detsamma föreslås höjt från 6.600 mark till 7.000 mark eller med endast 6 procent i landskapet. Som motiv för en procentuellt sett mindre justering på Åland än i riket anger landskapsstyrelsen den omständigheten att den reella höjningen av avdragets storlek skulle bli avsevärt högre i landskapet än i riket vid en lika stor procentuell höjning, eftersom avdraget enligt landskapslagstiftningen är högre, vilket kunde få allvarliga negativa effekter för ekonomiskt svaga kommuner. Med anledning härav, samt med beaktande av att justeringen därtill i stort sett är överensstämmande med inflationstakten, kan utskottet omfatta den föreslagna förhöjningen.

Vid behandlingen av ärendet i utskottet har det framkommit att grundavdraget inverkar på pensionsinkomstavdragets storlek. Bestämmelser om detta avdrag intogs i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (FFS 1043/74) år 1982, varvid till lagen fogades en ny 36a § (FFS 111/82), i anslutning till totalreformen av folkpensionssystemet. Basdelen och tilläggsdelen enligt folkpensionslagen (FFS 347/56) stadgades därvid vara skattepliktig inkomst. Avsikten med pensionsinkomstavdraget är att befria skattskyldig, som endast haft inkomst av folkpension eller annan pensionsinkomst av motsvarande storlek, från skatt. Dessa stadganden tillämpades för första gången vid beskattningen för år 1983.

Grundavdragets tekniska utformning skiljer sig i landskapet och i riket i det avseendet att grundavdraget minskar med 1 procent för varje fullt belopp av 40 mark med vilket inkomsten överstiger 4.000 mark enligt rikslagstiftningen för skatteåret 1984, medan ifrågavarande avdrag minskar med 1 procent för varje fullt belopp av 54 mark med vilket inkomsten överstiger 6.600 mark enligt landskapslagstiftningen för samma skatteår. Skattskyldig med inkomst överstigande 8.000 mark, vilket utgör grundavdragets fulla belopp förhöjt med 100 procent, är således inte berättigad göra grundavdrag enligt rikslagstiftningen, medan motsvarande belopp enligt landskapslagstiftningen uppgår till 12.000 mark eller grundavdragets fulla belopp förhöjt med ca 81 procent. Med beaktande av bestämmelserna i 36a § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (FFS 111/82) leder dessa för Åland avvikande bestämmelser angående grundavdraget till att folkpensionärer på Åland i vissa fall försätts i en sämre situation i beskattningshänseende än motsvarande skattskyldiga i riket. Ifall bestämmelserna om grundavdraget för år 1984 varit utformade så att avdraget hade minskat med 1 procent för varje fullt belopp av 66 mark med vilket inkomsten överstiger 6.600 mark, skulle nämnda missförhållande icke ha uppstått. I enlighet härmed gäller att det i framställningen nämnda beloppet om 57 mark borde höjas till 70 mark.

Härutöver har utskottet konstaterat att grundavdraget för makar eventuellt borde beviljas som för ensamstående personer. Som ovan framhållits var avsikten med folkpensionsreformen bl.a. den att personer, vilka haft endast inkomst av folkpension, skulle befrias från skatt på pensionen. Eftersom grundavdraget enligt landskapslagstiftningen beviljas på basen av makars gemensamma inkomster leder detta i vissa fall till att person med enbart folkpensionsinkomst beskattas härför.

Med anledning av det ovan sagda, samt med beaktande av att ändring av stadgandena i ovan angivet avseende bl.a. kan innebära en minskning av kommunernas skatteintäkter, anser utskottet att landskapsstyrelsen måtte utreda huruvida skäl föreligger ändra bestämmelserna om grunderna för beräkandet av grundavdragets storlek inför skatteåret 1986. I detta skede har utskottet dock beslutat omfatta även det i framställningen ingående första lagförslaget.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet föreslå

att landstinget måtte antaga de i framställningen ingående lagförslagen oförändrade.

Mariehamn den 28 mars 1985.

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

Barbro Sundback
ordförande

Dan Risberg
sekreterare.

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordf. Sundback, v. ordf. Mattsson samt ledamöt. Lönn, Nordlund och Söderholm.